

З А К О Н О КОНЦЕСИЈАМА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, начин и поступак давања концесије за коришћење природног богатства, добара у општој употреби за које је законом одређено да су у својини Републике Србије и за обављање делатности од општег интереса; предмет концесије; рок трајања концесије; уговор о концесији; концесиона накнада; остваривање концесионих права и обавеза; оснивање и пословање концесионог предузећа и друга питања од значаја за остваривање концесије.

Начела

Члан 2.

Уређивање услова, начина и поступка давања концесије заснива се на начелима једнаког и правичног третмана, слободне тржишне утакмице и аутономије воље уговорних страна.

Начело једнаког и правичног третмана обухвата забрану дискриминације по било ком основу између учесника у поступку давања концесије и избора концесионара, као и обавезу да учесници у поступку избора концесионара имају потпуне и тачне информације о поступку, стандардима и критеријумима за избор концесионара. Ниједан од учесника у поступку избора концесионара не може имати предност над осталима у погледу времена, информација и приступа органима одговорним за поступак давања концесије. Одлуке се доносе на основу унапред објављених и објективних критеријума, и са образложењем се достављају сваком учеснику поступка за избор.

Начело слободне тржишне утакмице обухвата забрану ограничавања конкуренције између учесника и обавезу прихватања свих учесника чије понуде задовољавају услове прописане законом и концесионим актом.

Начело аутономије воље обухвата слободу уговорних страна да, у складу са законом и другим прописима и добрим пословним обичајима, међусобна права и обавезе уреде по својој вољи.

Појам концесије

Члан 3.

Концесија, у смислу овог закона, јесте право коришћења природног богатства, добара у општој употреби или обављања делатности од општег интереса, које надлежни државни орган (у даљем тексту: концедент)

уступа домаћем или страном лицу (у даљем тексту: концесионар), на одређено време, под условима прописаним овим законом, уз плаћање концесионе накнаде.

Страно лице у смислу овог закона јесте: страно правно лице са седиштем у иностранству; страно физичко лице; држављанин државне заједнице Србија и Црна Гора са пребивалиштем односно боравиштем у иностранству дужином од годину дана.

Концесија, у смислу овог закона, јесте и концесија по *B.O.T.* систему (build-operate-transfer – изгради–користи–предај), укључујући и све облике овог система, а који се заснива на изградњи или реконструкцији и финансирању комплетног објекта, уређаја или постројења, његовом коришћењу и предаји у својину Републике Србије (у даљем тексту: Република) у уговореном року.

Услови давања концесије

Члан 4.

Концесија се може дати лицима која испуњавају услове предвиђене овим законом, концесионим актом и јавним тендером.

Предмет концесије

Члан 5.

Предмет концесије може бити:

1) истраживање и експлоатација свих врста минералних сировина;

2) изградња, обнављање, одржавање и коришћење водопривредних објеката, укључујући бране и акумулациона језера, система за снабдевање водом и њену дистрибуцију, система за наводњавање и одводњавање и система за санитацију;

3) изградња, одржавање и коришћење путева или реконструкција, развој, одржавање и коришћење путева;

4) изградња, одржавање и коришћење јавне железничке инфраструктуре и организовање и регулисање железничког саобраћаја или реконструкција, модернизација, одржавање или коришћење јавне железничке инфраструктуре и организовање и регулисање железничког саобраћаја;

5) изградња, одржавање и коришћење објеката ваздушног саобраћаја, опреме и аеродрома или њихова реконструкција, модернизација, одржавање и коришћење;

6) изградња, одржавање и коришћење објеката речног саобраћаја и лука или њихова реконструкција, модернизација, одржавање и коришћење;

7) изградња, одржавање и коришћење телекомуникационих објеката или њихова реконструкција, модернизација, одржавање и коришћење;

8) изградња, одржавање и коришћење нафтовода, гасовода, објеката за складиштење транспорт и дистрибуцију гаса или њихова реконструкција, модернизација, одржавање и коришћење;

9) изградња, одржавање и коришћење комуналних објеката ради обављања комуналних делатности;

10) изградња, одржавање и коришћење енергетских и других објеката ради производње, чувања, преноса и дистрибуције електричне и топлотне енергије или њихова реконструкција, модернизација, одржавање и коришћење;

11) уређивање, обнављање и коришћење обала река и језера;

12) изградња, одржавање и коришћење здравствених установа или њихова реконструкција, модернизација, одржавање и коришћење и пружање здравствених услуга;

13) изградња спортско рекреационих објеката, спортских терена и простора за спорт и рекреацију, укључујући објекте за рекреацију, спортске и културне активности;

14) коришћење термалних извора у здравствене и производне сврхе;

15) изградња објеката, реконструкција, модернизација и коришћење постојећих објеката у бањама, подручјима са природно–лековитим својствима и другим природним вредностима ради њиховог коришћења;

16) изградња, одржавање и коришћење објеката туристичке инфраструктуре или њихова реконструкција, модернизација, одржавање и коришћење.

Предмет концесије може бити и обављање других делатности које су законом одређене као делатности од општег интереса.

Концесија се не може дати страном лицу за оне области и на оним подручјима на којима, према закону који регулише страна улагања, страном лице не може бити оснивач предузећа.

Рок трајања концесије

Члан 6.

Концесија се може дати на рок до 30 година.

Рок трајања концесије одређује се у зависности од предмета концесије и очекиване добити у обављању концесионе делатности. Приликом одређивања рока из става 1. овог члана, а посебно у случају уступања ексклузивних права, посебно се узима у обзир степен преузетог пословног ризика, потреба за изградњом објеката у почетном периоду, као и потреба за развојем конкурентног тржишта у домену делатности које представљају предмет концесије.

Уговором о концесији може се предвидети могућност продужења рока трајања концесије, ако после закључења уговора дође до битне промене услова под којима је концесија дата који суштински отежавају испуњење уговора за једну страну или услед којих се не може остварити сврха уговора

и ако се таква промена није могла предвидети у моменту закључења уговора. Ово продужење може трајати најдуже до истека рока из става 1. овог члана.

II ПОСТУПАК И НАЧИН ДАВАЊА КОНЦЕСИЈЕ

Предлог за давање концесије

Члан 7.

Предлог за давање концесије Влади Републике Србије (у даљем тексту: Влада) подноси министарство надлежно за одговарајућу област (у даљем тексту: надлежно министарство).

Предлог за давање концесије Влади може поднети и надлежни орган аутономне покрајине када се предмет концесије налази на територији аутономне покрајине, као и скупштина јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази предмет концесије.

Заинтересовано лице може поднети иницијативу за давање концесије овлашћеном предлагачу из ст. 1. и 2. овог члана.

Предлог за давање концесије садржи нарочито: предмет концесије, процену оправданости и висине улагања, оквирни рок трајања концесије, основне услове за реализацију концесије, предлог о висини накнаде, намени коришћења предмета концесије, а кад иницијативу подноси заинтересовано лице и податке о том лицу (назив фирме, лично име, доказ о регистрацији).

О ставу поводом предлога за давање концесије, Влада обавештава подносиоца предлога најкасније у року од четири месеца од дана пријема предлога.

Ако је предмет концесије изградња, одржавање и коришћење објеката из члана 5. став 1. тач. 3), 4), 5), 6), 7), 8) и 10) овог закона који имају стратешки значај за Републику или међународни значај, предлог за давање концесије Влада доставља Народној скупштини Републике Србије.

О ставу поводом предлога за давање концесије из става 6. овог члана, Народна скупштина Републике Србије обавештава Владу најкасније у року од три месеца од дана пријема предлога, о чему Влада обавештава подносиоца предлога.

Предлог за доношење акта о концесији

Члан 8.

На основу става Владе, односно става Народне скупштине у случају из члана 7. овог закона о намери давања концесије и на основу економских, финансијских, социјалних и других показатеља, надлежно министарство припрема предлог за доношење акта о концесији који доставља Влади, најкасније у року од шест месеци од дана достављања става Владе односно обавештења о ставу Народне скупштине.

Предлог за доношење акта о концесији за истраживање и експлоатацију свих врста минералних сировина на територији аутономне покрајине припрема надлежни орган аутономне покрајине, на начин и под условима из става 1. овог члана, ради достављања Влади.

Предлог за доношење акта о концесији за изградњу, одржавање и коришћење објеката намењених за обављање комуналних делатности, припрема надлежни орган јединице локалне самоуправе, на начин и под условима из става 1. овог члана, и са мишљењем надлежног министарства доставља Влади.

Предлог за доношење акта о концесији садржи:

- 1) предмет концесије;
- 2) разлоге за давање концесије;
- 3) податке о утицају концесионе делатности на животну средину, на инфраструктуру и друге привредне области, на ефикасно функционисање техничко–технолошких система;
- 4) минималне техничке, финансијске и искуствене квалификације које кандидат мора имати да би му се омогућило учествовање у поступку избора концесионара и преговарања;
- 5) рок трајања концесије, укључујући образложење предложеног рока;
- 6) податке о потребним новчаним и другим средствима и динамици њиховог улагања; начин плаћања, давања гаранција или других средстава обезбеђења за извршавање концесионих обавеза; права и обавезе концесионара према корисницима услуга које су предмет концесије и питања везана за подношење приговора од стране тих корисника; питања услова и начина вршења надзора; цене и опште услове за коришћење добара и обављање делатности;
- 7) оцену о потребном броју радних места и квалификоване радне снаге у вези са извршавањем концесије, уколико се предлаже да то буде елеменат концесионог акта.

Доношење концесионог акта

Члан 9.

Концесиони акт доноси Влада.

Концесиони акт објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Садржина концесионог акта

Члан 10.

Концесиони акт садржи:

- 1) предмет концесије и одређивање подручја на коме ће се вршити концесиона делатност;
- 2) рок трајања концесије;

3) основне елементе јавног тендера, информације и упутства у погледу тендерске документације;

4) услове које мора да испуњава концесионар;

5) критеријуми на основу којих се бира најповољнија понуда;

6) услове и начин обављања концесионе делатности (услови и начин пружања услуга корисницима и друго);

7) услове у погледу заштите животне средине, безбедности и заштите здравља на раду запослених код концесионара;

8) врсту и висину гаранције или других средстава обезбеђења за извршавање концесије;

9) начин одређивања концесионе накнаде;

10) друге елементе од значаја за уређивање међусобних права и обавеза концесионара и концедента.

Ако је предмет концесије реконструкција, адаптација или санација постојећих објеката, концесиони акт садржи и процену висине улагања која се утврђује у односу на вредност објеката чија је реконструкција, адаптација или санација предмет концесије.

Начин давања концесије

Члан 11.

Концесија се даје на основу претходно спроведеног поступка јавног тендера.

Изузетно, поступак јавног тендера може се искључити кад би његовим спровођењем били угрожени национална одбрана и безбедност, о чему одлучује Влада.

Акт из става 2. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Оглас о јавном тендеру

Члан 12.

Оглас о јавном тендеру објављује орган надлежан за припремање предлога за доношење акта о концесији из овог закона у "Службеном гласнику Републике Србије" и најмање у једном домаћем дневном листу, а када је предмет концесије изградња, одржавање и коришћење објеката из члана 5. став 1. тач. 3), 4), 5), 6), 7), 8) и 10) овог закона који имају стратешки значај за Републику или међународни значај, и у једном међународном листу.

Уколико се предмет концесије налази на територији аутономне покрајине, оглас о јавном тендеру надлежни орган аутономне покрајине може објавити у службеном гласилу аутономне покрајине. У том случају, рокови се рачунају од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Оглас о јавном тендеру садржи нарочито:

- 1) предмет јавног тендера;
- 2) све елементе концесионог акта;
- 3) датуме и рокове за учешће на јавном тендеру, с тим што тај рок не може бити краћи од 45 дана од дана објављивања огласа о јавном тендеру;
- 4) критеријуме за учешће на јавном тендеру;
- 5) правила према којима се јавни тендер спроводи;
- 6) начин достављања понуде (под шифром или пуним називом понуђача);
- 7) обавештење о датуму, времену и месту отварања приспелих понуда на јавни тендер;
- 8) рок у коме се понуда на јавни тендер може повући;
- 9) податке о висини и облику депозита;
- 10) услове и начин враћања депозита;
- 11) име лица задуженог за давање свих информација релевантних за поступак јавног тендера.

Трошкове објављивања огласа о јавном тендеру сноси орган који оглас објављује.

Понуде на јавни тендер

Члан 13.

Понуде на јавни тендер се подносе на основу огласа о јавном тендеру непосредно надлежном министарству или препорученом пошиљком.

Ако је понуда упућена препорученом пошиљком са територије Републике, даном пријема понуде сматра се дан предаје препоручене пошиљке пошти.

Ако је понуда упућена препорученом пошиљком изван територије Републике, даном пријема понуде сматра се дан пријема у надлежно министарство.

Тендерска комисија

Члан 14.

Јавни тендер спроводи тендерска комисија, коју образује министар надлежан за одговарајућу област (у даљем тексту: Комисија).

У Комисију се именују лица из реда угледних стручњака из области које су од значаја за предмет концесије (финансијских, правних, техничких и других области).

Надлежно министарство може, на основу посебног тендера или по позиву, ангажовати саветнике за обављање послова и пружање помоћи у припремању и спровођењу јавног тендера и избору најбољег понуђача.

Једног члана Комисије именује Народна скупштина Републике Србије.

Ако предлог за давање концесије подноси надлежни орган аутономне покрајине, тај орган именује и једног члана Комисије.

Ако је предмет концесије изградња, одржавање и коришћење комуналних објеката ради обављања комуналних делатности, скупштина јединице локалне самоуправе на чијем се подручју обавља концесиона делатност именује једног члана Комисије.

Народна скупштина Републике Србије, надлежни орган аутономне покрајине односно скупштина јединице локалне самоуправе именују чланове Комисије најкасније 7 дана пре дана отварања понуда.

Ако Народна скупштина Републике Србије, надлежни орган аутономне покрајине односно скупштина јединице локалне самоуправе не именују члана Комисије најкасније 7 дана пре дана отварања понуда, Комисија ради и одлучује у саставу одређеном ставом 1. овог члана.

Комисија доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова.

У Комисију не могу бити именована лица која имају било какве пословне односе са било којим од учесника на јавном тендеру, као ни лица чији брачни друг, сродник у правој линији неограничено и у побочној линији до трећег степена сродства учествује на јавном тендеру.

Рад Комисије

Члан 15.

Комисија води записник о току поступка јавног тендера у који уноси примедбе присутних представника понуђача на рад Комисије и ток поступка.

Записник потписују чланови Комисије и овлашћени представник понуђача који присуствује отварању понуда. Ако овлашћени представник понуђача одбије да потпише записник, то ће се констатовати у записнику.

Неблаговремене и непотпуне понуде неће се разматрати, о чему Комисија посебно обавештава учесника на тендеру у року од пет дана од дана отварања понуде.

Комисија на основу елемената из концесионог акта и јавног тендера формира ранг листу понуђача.

Предлог за одређивање концесионара

Члан 16.

Комисија је дужна да у року од 60 дана од дана отварања понуда достави Влади извештај о спороведеном јавном тендеру са образложеним предлогом о избору понуђача који је дао најповољнију понуду.

Извештај из става 1. овог члана доставља се надлежном органу аутономне покрајине када се предмет концесије налази на територији аутономне покрајине.

Уз извештај из става 1. овог члана Комисија доставља записник из члана 15. овог закона, као и другу документацију о спроведеном јавном тендеру.

Одлука о одређивању концесионара

Члан 17.

Одлуку о одређивању концесионара доноси Влада у року од 30 дана од дана пријема извештаја Комисије о спроведеном јавном тендеру.

Изузетно, када се предмет концесије налази на територији аутономне покрајине, Влада доноси одлуку у року од 30 дана од дана достављања мишљења извршног органа аутономне покрајине.

Извршни орган аутономне покрајине дужан је да мишљење достави Влади најкасније у року од 30 дана од дана пријема извештаја из члана 16. став 2. овог закона.

Ако извршни орган аутономне покрајине не достави мишљење у року из става 3. овог члана, Влада доноси одлуку без мишљења извршног органа аутономне покрајине.

Одлука о одређивању концесионара објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Права учесника у поступку јавног тендера

Члан 18.

Учесник на јавном тендеру, његов заступник или пуномоћник има право да присуствује отварању понуда. Позив да присуствује отварању понуда мора бити достављен најкасније 7 дана пре дана отварања понуда.

Учесник на јавном тендеру има право да повуче понуду, уз писмени захтев, најкасније до истека рока утврђеног у огласу о јавном тендеру. Понуда се сматра повученом пријемом писменог захтева о повлачењу понуде.

У случају из става 2. овог члана, учесник на јавном тендеру има право на повраћај депозита у року од пет дана од дана пријема писменог захтева којим се понуда повлачи.

По спроведеном поступку за давање концесије и доношењу одлуке о одређивању концесионара надлежно министарство свим учесницима на јавном тендеру доставља у писменој форми образложено обавештење о резултатима јавног тендера.

Учесник на јавном тендеру има право приговора на законитост спроведеног поступка.

Приговор се подноси Влади у року од 15 дана од дана пријема обавештења о резултатима јавног тендера.

О поднетом приговору одлучује Влада у року од 15 дана од дана пријема приговора.

Повраћај депозита

Члан 19.

Учесници на јавном тендеру имају право на повраћај депозита на начин утврђен огласом о јавном тендеру.

Трошкове повраћаја депозита сноси учесник на јавном тендеру.

На депозит враћен у року који је одређен у огласу о јавном тендеру не обрачунава се камата.

На депозит враћен по истеку рока из става 3. овог члана обрачунава се затезна камата за дане прекорачења рока, у складу са законом којим се уређује висина затезне камате.

Ако учесник на јавном тендеру који је одређен за концесионара одустане од закључења уговора о концесији нема право на повраћај уплаћеног депозита.

Пуноважност поступка јавног тендера

Члан 20.

Ако се на јавни тендер јави само један учесник за чију понуду надлежно министарство утврди да испуњава услове и критеријуме јавног тендера Комисија, на предлог надлежног министарства, може одлучити да понови јавни тендер или да, на основу спроведених преговора са учесником, предложи Влади да учеснику на јавном тендеру да концесију.

Ако учесник одређен за концесионара по основу јавног тендера одустане од закључења уговора или не закључи уговор о концесији у прописаном року, Комисија предлаже за концесионара првог наредног учесника са ранг листе из члана 15. става 4. овог закона, осим у случају кад Влада одлучи да у таквој ситуацији под истим условима и по истом поступку понови јавни тендер.

III УГОВОР О КОНЦЕСИЈИ

Основ за закључивање, преговарачка комисија и форма уговора

Члан 21.

Уговор о концесији закључује се у складу са условима утврђеним концесионим актом и овим законом у року од 60 дана од дана правноснажности одлуке о одређивању концесионара.

Влада именује преговарачку комисију која ће са концесионаром који је одређен на основу јавног тендера утврђивати садржину уговора у складу са условима утврђеним концесионим актом и овим законом и која ће у име концедента са концесионаром утврдити текст нацрта уговора о концесији. Преговарачка комисија има најмање три члана и за свој рад одговара Влади.

Уговор о концесији закључује се у писменој форми.

Садржина уговора

Члан 22.

Уговор о концесији садржи одредбе о:

1) уговорним странама, предмету концесије, укључујући опис објеката, уређаја, постројења;

2) року трајања концесије и условима под којим се тај рок може продужити, дужини трајања припремних радњи;

3) начину и роковима обезбеђивања средстава за финансирање концесионе делатности (финансијски план) и динамици њиховог улагања, висини и начину обезбеђења гаранција за извршавање концесионе обавезе;

4) условима обављања концесионе делатности;

5) стандардима производа и услуга, трансферу технологије;

6) критеријумима за одређивање цена–тарифа производа и услуга за крајње кориснике;

7) концесионој накнади (висина, рокови, услови и начин плаћања);

8) правима и обавезама у погледу предузимања мера обезбеђивања опште сигурности, заштите здравља и заштите животне средине као и одговорности за накнаду штете проузроковане угрожавањем опште сигурности и заштите животне средине;

9) праву на пренос концесије;

10) времену и начину предаје непокретности, објекта, уређаја или постројења и стању у коме се они морају предати;

11) условима измена или раскида уговора и њиховим последицама, промењеним околностима и вишој сили;

12) начину решавања спорова и примени меродавног права;

13) друге одредбе о којима се споразумно договоре уговорне стране.

Уговором се одређује и начин међусобног обавештавања о извршењу уговора, начину вршења контроле тог извршења и остваривања права и обавеза уговорних страна.

Закључење уговора

Члан 23.

Уговор о концесији закључују Влада у име и за рачун Републике и концесионар. Ако је концесија дата већем броју лица, уговор о концесији закључује сваки од концесионара или лице овлашћено од тих концесионара, по специјалном пуномоћју.

Кад је предмет концесије изградња комуналних објеката ради обављања комуналне делатности, уговор закључују концесионар и надлежни орган јединице локалне самоуправе у име и за рачун јединице локалне самоуправе, уз претходну писмену сагласност Владе.

Евиденција уговора

Члан 24.

Уговор о концесији евидентира се у јединственом регистру концесија који води министарство надлежно за послове финансија.

Уговор о финансирању

Члан 25.

На основу и у складу са уговором о концесији, концедент и концесионар могу са банкама и другим финансијским институцијама закључити посебан уговор којим се на ближи начин регулише финансирање концесије предвиђено уговором о концесији.

Уговором из става 1. овог члана може се предвидети да, у случају покретања поступка стечаја или ликвидације над концесионим предузећем, на предлог банке или друге финансијке институције концедент може донети одлуку о замени концесионара другим концесионаром који испуњава услове предвиђене концесионим актом.

IV КОНЦЕСИОНА НАКНАДА

Обавеза плаћања

Члан 26.

За добијену концесију плаћа се накнада (у даљем тексту: концесиона накнада) у складу са концесионим актом и уговором о концесији.

Критеријуми за одређивање концесионе накнаде

Члан 27.

Концесиона накнада одређује се у зависности од врсте, квалитета, категорије, количине, намене и тржишне цене природног богатства или добра у општој употреби, односно у зависности од врсте делатности, тржишних услова пословања, дужине трајања концесије, процењеног ризика и очекиване добити (профита).

Усмеравање средстава концесионе накнаде

Члан 28.

Средства остварена од концесионе накнаде приход су Републике и уплаћују се на уплатни рачун буџета Републике Србије.

Средства из става 1. овог члана у висини од 30% издвојиће се за финансирање развоја и инфраструктуре аутономне покрајине на чијој територији се обавља концесиона делатност.

Средства из става 1. овог члана у висини од 5% издвојиће се за финансирање развоја и инфраструктуре јединица локалне самоуправе на чијем подручју се обавља концесиона делатност.

Средства остварена од концесионе накнаде за обављање комуналне делатности приход су јединице локалне самоуправе.

V ОСТВАРИВАЊЕ КОНЦЕСИОНИХ ПРАВА И ОБАВЕЗА

Услови и начин обављања концесионе делатности

Члан 29.

Концесионар гради, одржава и користи објекте и обавља концесиону делатност, односно користи добра од општег интереса у складу са прописима којима се уређује просторно и урбанистичко планирање и коришћење добара од општег интереса, услови и начин обављања делатности која је предмет концесије, као и у складу са прописима у области заштите животне средине.

На предмету концесије концесионар стиче право коришћења и управљања на начин и под условима предвиђеним концесионим актом и уговором о концесији.

Пренос концесије

Члан 30.

Концесионар може добијену концесију пренети другом лицу, уз сагласност концедента, на начин и под условима предвиђеним уговором о концесији.

Пренос концесије врши се посебним уговором на који сагласност даје концедент.

Уговор о преносу концесије закључен без сагласности концедента ништав је.

Увећање вредности предмета концесије

Члан 31.

Увећање вредности објеката, уређаја и постројења у државној својини који су у функцији коришћења предмета концесије или којима се доприноси његовој наменској употреби, настале при вршењу концесионе делатности, својина је Републике, ако уговором о концесији није другачије одређено.

Престанком обављања концесионе делатности концесионар има право на накнаду за учињена побољшања, у смислу става 1. овог члана, само ако је то утврђено уговором о концесији.

Поступање са нађеним предметима

Члан 32.

Нађене предмете у земљишту који представљају историјске, културне или природне вредности, концесионар је дужан без накнаде да преда концеденту.

Ако би даље извођење радова могло да угрози целину, односно вредност нађеног предмета, концесионар је дужан да обустави радове и о томе обавести државни орган надлежан за послове заштите историјских, културних и природних вредности.

Уговором о концесији се уређују међусобна права и обавезе концесионара и концедента у случају из става 2. овог члана.

Заштита права концесионара

Члан 33.

Концесионару се гарантују права утврђена законом, уговором о концесији и уговором о финансирању пројекта, а страним лицима и права утврђена међународним уговорима о подстицању и заштити страних инвестиција које су закључили Савезна Република Југославија или Република Србија.

Концесионар који је вршио истраживања минералних сировина, има право првенства за добијање концесије за експлоатацију тих сировина, под условима утврђеним законом и уговором о концесији за истраживање.

Остала права и обавезе

Члан 34.

Ако се у вези са давањем концесије мора извршити експропријација, односно уређење грађевинског земљишта, трошкови експропријације, односно уређења грађевинског земљишта, падају на терет концесионара, с тим што се уговором о концесији утврђују начин и рокови плаћања трошкова.

У случају из става 1. овог члана, утврђивање општег интереса и експропријација врши се по хитном поступку.

Ако надлежни државни орган, применом прописа о експропријацији, донесе акт којим се одузима или ограничава право коришћења изграђених објеката који су предмет концесије, концесионар има право на накнаду која не може бити мања од тржишне.

Накнада се исплаћује без одлагања.

VI КОНЦЕСИОНО ПРЕДУЗЕЋЕ

Оснивање, организовање и пословање

Члан 35.

За обављање концесионе делатности концесионар оснива предузеће у року од 60 дана од дана закључења уговора о концесији са седиштем у Републици, осим у случају ако има већ регистровано предузеће за обављање исте делатности.

Концесионо предузеће се оснива, послује и организује као друштво са ограниченом одговорношћу или акционарско друштво у складу са законом којим се уређује правни положај предузећа и другим прописима којима су уређени услови и начин пословања предузећа.

На концесионо предузеће преносе се сва права и обавезе концесионара из уговора о концесији.

Промена седишта и статусне промене

Члан 36.

Промена седишта и статусне промене концесионог предузећа врше се уз претходну писмену сагласност концедента.

Престанак концесионог предузећа

Члан 37.

Концесионо предузеће престаје истеком рока на који је основано, ако уговором о концесији није другачије предвиђено, као и у другим случајевима прописаним законом или уговором о концесији.

У случају престанка концесионог предузећа, објекти, уређаји, постројења и друга средства из оквира предмета концесије предају се концеденту.

VII ПОВЛАСТИЦЕ

Пореске олакшице и ослобођења

Члан 38.

Пореске и царинске олакшице и ослобођења концесионар или концесионо предузеће остварују у складу са прописима који регулишу питања пореза и царина.

Промене прописа из става 1. овог члана, неће се примењивати на концесионо предузеће уколико су за њега неповољније у односу на олакшице, односно ослобођења која су важила на дан закључења уговора о концесији.

VIII РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Надлежност суда и арбитраже

Члан 39.

Спорове који настану у остваривању концесионих права и обавеза, чији је предмет непокретност, решава надлежни суд у Републици .

За решавање спорова који настану у извршавању других међусобних права и обавеза, може се уговорити надлежност домаће арбитраже, а ако је концесионар страно лице и надлежност међународне арбитраже.

IX ПРЕКИД И ПРЕСТАНАК КОНЦЕСИОНОГ ОДНОСА

Прекид концесионог односа

Члан 40.

Концесиони однос се прекида:

1) ако се вршењем концесионе делатности угрожава животна средина и здравље или законом заштићена подручја и објекти, што се у време давања концесије није могло предвидети;

2) у случају објаве ратног стања;

3) у случају немогућности обављања делатности због знатнијег оштећења објекта концесије које није скривио или које није последица грубе непажње концесионара или концесионог предузећа;

4) у другим случајевима предвиђеним уговором о концесији.

Концесиони однос се наставља кад престану околности предвиђене у ставу 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана, као и кад се за то остваре услови предвиђени уговором о концесији у складу са ставом 1. тачка 4) овог члана.

Уговором о концесији уређују се међусобна права и обавезе за случај прекида концесионог односа.

Престанак концесионог односа

Члан 41.

Концесиони однос престаје:

- 1) престанком уговора о концесији;
- 2) откупом концесије;
- 3) одузимањем концесије;
- 4) стечајем или ликвидацијом концесионог предузећа;
- 5) ако је правноснажном пресудом утврђено да је у поступку давања концесије или у току преговора извршено кривично дело, које је довело или је могло довести до давања концесије одређеном концесионару;
- 6) из других разлога утврђених уговором о концесији.

Уговор о концесији престаје истеком рока на који је закључен, и раскидом, сагласно одредбама уговора или из законом предвиђених разлога.

Концесиони однос може престати откупом концесије под условима предвиђеним уговором о концесији, а изузетно, ако то налаже општи интерес, откуп концесије може се вршити под условима и на начин утврђен прописима о експропријацији у ком случају ће Влада без одлагања концесионару исплатити пуну накнаду према тржишној вредности.

Концесиони однос може престати одузимањем концесије актом који доноси концедент, у случају да концесионар не обавља концесиону делатност дуже од годину дана, не извршава уговором преузете обавезе, из разлога јавне безбедности, као и у случају да се обављањем концесионе делатности угрожава животна средина и здравље људи, а мере предвиђене посебним прописима нису довољне да се то спречи, на начин и под условима утврђеним уговором.

Предаја објекта

Члан 42.

По престанку концесионог односа објекти који су изграђени ради обављања концесионе делатности као и уређаји, постројења и друга средства која су у функцији обављања концесионе делатности постају својина Републике.

Концесионар, по престанку концесионог односа, предаје објекте, уређаје и постројења из става 1. овог члана, као и све друге објекте који су предмет концесије а који су у својини Републике, у стању које обезбеђује њихово несметано коришћење и функционисање.

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

На односе утврђене уговорима о концесији закљученим до дана ступања на снагу овог закона, примењују се одредбе тих уговора и закона на основу којих су закључени ако уговорне стране одређена питања споразумно не уреди у складу са овим законом.

Члан 44.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о концесијама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 20/97, 22/97, 25/97).

Члан 45.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".